

Pascal Platel na zestien jaar weer op Theaterfestival met gouwe ouwe 'Ola Pola Potloodgat'

Niets zo kwetsbaar

► Actrice
Pascal Platel
is niet meer
de wildebras
van zestien
jaar geleden:
‘Hoe ouder
ik word, hoe
meer ik mijn
fragiele
kant durf
te tonen.’
© STEFAAN
TEMMERMAN

als een meisje met dromen

Het Theaterfestival herneemt *Ola Pola Potloodgat*, een knotsgekke jeugdvoorstelling uit 2001 waarin Pascal Platel onder een olifantenmasker en pruik verbergt wat ze zestien jaar geleden niet in woorden kon vatten. **EVELYNE COUSSENS**

Pascal Platel heeft een korte nacht achter de rug – zo eentje waarin werk en plezier ineenvloeien, zo heeft ze het graag. Samen met danser en choreograaf Randi De Vlieghe speelt ze vanaf morgen opnieuw *Ola Pola Potloodgat*, de enige jeugdproductie die ooit de toernaalige Theaterfestivalprijs wegkaapte. Een voorstelling waarin je verdwijnt “alsof je een diepe duik neemt in het zwembad, en pas aan de andere kant bovenkomt.” Niet alleen de vijfplussers, maar ook de volwassen toeschouwers doken kraakend mee.

Maar de tijd verscherpt de blik op wat *Ola Pola*, naast een absurdistische theatertrip, nog was. “Toen ik de tekst opnieuw las, schrok ik van wat daar allemaal inzat”, vertelt de actrice. “Randi en ik hebben die voorstelling al spelend gemaakt, improviserend met prulken en kostuums – puur plezier. Maar daaronder steekt het verdriet van een relatie die in vraag wordt gesteld. Een van de mooiste personages is Suzie, de depressieve olifant. Mijn personage waait daar gewoon overheen, zoals kinderen dat kunnen. Wat erg voor jou, maar zullen we dan nu voortspelen?” Die mix van trisiesse en plezier is uit het leven gegrepen.”

Ola Pola Potloodgat is een erg fysieke voorstelling, niet evident voor een actrice en een danser die intrinsiek zachten naar andere zijn. “Pruik was

naar dezelfde energie, dezelfde vrijheid als toen. We waren in die tijd heel wild. Nu zijn we anders. Hoe ouder ik word, hoe meer ik mijn fragiele kant durf te tonen.”

Wat ook even schrikken was, was de aankondiging van *Ola Pola Potloodgat* als *golden oldie*. Vijftien jaar blijkt vandaag een eeuwigheid te zijn, en dat terwijl de tijd met ouder worden steeds sneller lijkt te rikken. Maar tegen dat verschijnsel heeft Platel zich gewapend. “Wat ik de laatste jaren probeer, en het lukt me redelijk goed, is leven buiten de tijd. Dat klinkt misschien een beetje raar, maar ik bedoel dat ik wil slapen, eten, werken, vrijen wanneer het me uitkomt – wanneer het zich aandient. Ik vind het steeds moeilijker om in dagen en jaren te denken. In vergelijking met vroeger leef ik op dit moment behoorlijk traag.”

Carroussel

Vroeger, dat is pakweg eind de jaren 90, toen Platel een strakke trein van voorstellingen losliet op haar fans, zoals *De Koning van de Paprika-chips* (1998), *Commissie-vous votre géographie* (2000), *Ola Pola Potloodgat* (2001), *Gézegend zij* (2002) en *Besnurde witte laarstjes* (2003). “Ik

opzit en waarbij iedereen voortdurend van jou verwacht dat je de *floof* trekt”, mijmert Platel. “Er zijn zoveel verwachtingen waaraan je moet voldoen. Op een gegeven moment had ik zin om uit te stappen, om te kijken naar de anderen die rondjes draaien. Of om te zien wat er naast die carroussel nog allemaal te rapen viel.”

Het valt op dat de sprookjes met depressieve olifanten en chipskoningen gaandeweg plaatsmaken voor een meer autobiografische schrijftuur. En die blijft – zoals eigenlijk ook al in *Ola Pola* – niet vrij van pijn. Tereis als *'tis al wa beter* (2011) of *Gezien de omstandigheden* (2013) brengen een minder gekende kant van madant Platel aan de oppervlakte. “Ik geloof nog steeds dat het een van mijn talenten is om zware dingen licht te brengen. Maar ik denk dat ik vroeger de dingen niet kon of wilde benoemen zoals ze waren, zoals ik ze voelde.”

Zo was Platel in 2016 te zien met de *TET Talk of Hoe overleef ik mijn omgeving* waarin ze terugrijpt naar gebeurtenissen uit haar tienerjaren. De *TET Talk* begint met de vertouwde, speelse mix van realiteit en fantasie. Op dezelfde

‘Het lukt me niet meer: iets tegen mijn zin doen. Ik vind dat het privilege van ouder worden’

PASCAL PLATEL
ACTRICE

amicalle toon vertelt Platel daarna hoe ze in de toelietten van een kroeg werd aangeraand. Op uitnodiging van de TEDxFlandersWomen volgde een echte TED Talk, waarin Platel vertelt hoe ze na dertig jaar nog steeds met de verkrachting vecht. “Het heeft mijn leven veranderd. De talk

mijn verhaal wilde vertellen, zonder direct op de barricades te gaan staan.”

‘Hoe overleef ik mijn omgeving’ is zo bezien misschieten wel de treffendste omschrijving van het volledige theateroeuvre van Pascal Platel – zowel van het vroeger, ‘zotte’ jeugdtheater als van de meer recente verhalen voor volwassenen. “Niets zo kwetsbaar als een meisje met dromen” klinkt het in de eerste minuut van de *TET Talk*. Voor het meisje Platel is dat vandaag de droom: buiten de tijd blijven, werken en leven op het ritme dat zij verkiest. “Dat is niet altijd gemakkelijker, zeker niet als je samenwerkt met anderen”, onthult Platel. “Maar het lukt me precies niet meer, iets tegen

mijn zin doen, net zoals ik moeilijk kan zwijgen als iets me niet gaat. Ik vind dat het privilege van ouder worden.”

Een komend project is een nieuwe voorstelling met de titel *TGAT en de markt*. Het is het vervolg op het relaas van Platels pubertairen, en er blijkt licht te zijn in de duisternis. “In *TGAT en de markt* onderzoek ik mijn liefdesleven als volwassen vrouw. Hoe komt het dat ik telkens dezelfde fouten heb gemaakt, wat was dat liefdesleven toen en wat is het nu? Aan het einde loop ik hand in hand met mijn huidige lief de duisternis in. Ik weet het nog steeds niet goed, er is nog steeds duisternis – maar we lopen wel hand in hand, en we zijn vastberaden.”

Ola Pola Potloodgat vrijdian tot aan ma